

Reactie NCDO op evaluatie door IOB

NCDO verwelkomt de het evaluatierapport 'Investeren in wereldburgerschap' van de Inspectie Ontwikkelingssamenwerking en Beleidsevaluatie (IOB), dat op 6 aan de Tweede Kamer is aangeboden. De evaluatiestudie en onderliggende rapporten geven ons waardevolle inzichten waarmee we onze platforms verder zullen verbeteren.

We zien dat de IOB bevestigt dat het bevorderen van wereldburgerschap een *zaak* is van de Nederlandse overheid, los van de vraag hoe die *taak* wordt ingevuld. NCDO onderging in 2011 succesvol een transformatie naar kennis- en adviescentrum. De IOB concludeert dat NCDO relevante taken uitvoert voor het door de overheid opgestelde beleid tot bevordering van mondiaal burgerschap. Over de kwaliteit en het resultaat van de activiteiten van NCDO oordeelt de IOB overwegend positief.

We zijn de evaluatoren erkentelijk voor hun gedegen studies naar onze activiteiten, die ook veel aanknopingspunten bieden voor het verbeteren van ons aanbod. Voor een groot deel kon de evaluatiestudie worden gebaseerd op onderzoek dat NCDO eerder zelf heeft laten uitvoeren. Die resultaten waren ons al bekend en zijn voor een deel al verwerkt in gemaakte keuzes. Daarnaast geven de studies nieuwe inzichten op basis van nieuwe analyses en interviews met ter zake kundige derden, waarmee we ons voordeel zullen doen. Zo hebben didactische deskundigen naar Samsam gekeken en zijn gebruikers van NCDO onderzoek geïnterviewd. Een interessante inhoudelijke bijdrage is de inhoudsanalyse van OneWorld, die heel gedegen laat zien dat OneWorld doet waar ze voor staat: verhalen brengen uit zuidelijke landen met waar mogelijk een positieve insteek, met veel aandacht voor wat burgers zelf (kunnen) doen, waarbij internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling in samenhang worden gezien. OneWorld heeft zich volgens evaluatoren mee-ontwikkeld met het beleid voor internationale samenwerking.

De belangrijkste vijf lessen die we uit het onderzoek van de IOB meenemen zijn de volgende:

1. inzet op onderwijs

Samsam levert een zeer belangrijke bijdrage aan het wereldburgerschapsonderwijs op Nederlandse basisscholen. Het grote bereik van Samsam (85% van de basisscholen) maakt dat we in het basisonderwijs een zeer brede groep kinderen bereiken. We volgen de aanbevelingen van de IOB op door de focus op het onderwijs te vergroten. Kostenbesparingen bij Samsam zijn gebruikt om de online positie van Samsam verder te verstevigen. Samsam is gespaard bij interne bezuinigingsrondes. We buigen een fragmentarisch onderwijsaanbod in het voortgezet onderwijs om naar een compact en onderling samenhangend geheel dat past bij één multi-mediaal platform, Samsam. Het relatieve aandeel van Samsam op de begroting van NCDO stijgt de komende jaren.

2. synergie tussen activiteiten

De potentie van synergie en kruisbestuiving tussen onderzoek, magazines, evenementen en netwerken kan beter worden benut. In de zomer van 2013 is een eerste stap gezet in het 'ontschotten' van NCDO door evenementen en netwerken als FoodGuerrilla beter aan te haken bij OneWorld. Op dit moment besteden we veel aandacht aan het benutten van kansen voor synergie tussen verdiepende kennisontsluiting en onderzoek enerzijds en OneWorld/MyWorld anderzijds. Bijvoorbeeld door de inrichting van OneWorld Research. Een voor 2014 geplande revitalisering gebruiken we om de laatste interne schotten weg te halen. Wat we overhouden aan onderzoek, training, kennisoverdracht voor (jong) volwassenen wordt gegroepeerd rond één multi-mediaal, verbindend platform, OneWorld. We gaan – in lijn met de aanbevelingen van de IOB - met de partners van MyWorld in gesprek over hoe we voor dit platform voor actieve wereldburgers ook mogelijke synergie met OneWorld nog beter kunnen benutten.

3. doelgroepgericht programmeren

We benutten nog niet ten volle de mogelijkheden van onderlinge versterking tussen gerichte activiteiten voor nauw omschreven – kleine en omvangrijke - doelgroepen en die voor de bredere doelgroep van (latent) geïnteresseerde OneWorld lezer. Het gaat om het verder ontwikkelen van een strategie voor kleinschalig én landelijk bereik, voor werken met kleine groepen voor een grote communicatie-impact. De IOB noemt dit het verbinden van het micro-, meso- en macroniveau. Twee verbeteringen zijn hiervoor in gang gezet: als eerste zijn we programmatisch gaan werken rond kernthema's van het Nederlandse hulp en handel beleid (Water, SRGR, Voedsel) waarbij we de verschillende niveaus integraal benaderen. Daarnaast wordt het nieuwe OneWorld.nl. zó ingericht dat we meer mogelijkheden hebben om zowel gericht als breed te combineren. Evenementen als Damn Food Waste kunnen we in de toekomst beter gebruiken om een nieuw publiek langer aan ons te binden. OneWorld wordt zo nog meer hét verbindende platform dat een kernfunctie vervult in het betrekken van een breed publiek bij mondiale vraagstukken. Dat doen we sámen met overheden, maatschappelijke organisaties, (sociaal) ondernemers en burgerinitiatieven.

4. balans aanbodgericht en vraaggestuurd werken.

OneWorld/MyWorld en Samsam kunnen meer vraaggestuurd werken. We hebben gelezen dat de IOB concludeert dat er altijd noodzaak zal blijven voor aanbodgericht werken en daarmee voor ondersteuning van de rijksoverheid. Dat neemt niet weg dat we ervan overtuigd zijn dat we veel meer inkomsten kunnen genereren uit andere bronnen dan BZ-subsidie. Vooral met betrekking tot OneWorld liggen er veel mogelijkheden voor het vergroten van de bijdragen van lezers, maatschappelijke organisaties en bedrijven. OneWorld wordt een multimediaal platform dat gedragen wordt door alle maatschappelijke partijen die betrokken zijn bij mondiale vraagstukken & burgerbetrokkenheid. Dat betekent een concurrerend aanbod aan lezers en een goede propositie voor bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties.

Voor Samsam is een eerste stap richting meer vraaggestuurd werken de introductie van een vernieuwde Samsam en een vernieuwd online platform met ingang van het schooljaar 2014-2015. Dummy's van deze vernieuwde producten worden op dit moment getest op basisscholen.

5. Compact portfolio

De noodzaak tot inkomstendiversificatie en de door de IOB geschetste kansen om het bereik en de impact van sommige netwerken te vergroten hebben ons ondersteund in de keuze voor een compacter portfolio voor de toekomstige organisatie. In het voorjaar van 2013 is al gekozen om ons weer nadrukkelijk te concentreren op onze kerntaken. Activiteiten op het gebied van beleid en beleidsbeïnvloeding zijn afgebouwd. Voor de toekomst kiezen we voor die producten en activiteiten met de meeste onderscheidende meerwaarde en met een perspectief op financiële duurzaamheid. Dat betekent dat we de keuze maken om activiteiten stop te zetten, om producten en diensten elders onder te brengen en om samenwerkingsrelaties af te bouwen.

Dat betekent een pijnlijke maar noodzakelijke revitalisering van onze organisatie. Daarbij zullen we afscheid moeten nemen van bevlogen en vakkundige collega's en waardevolle activiteiten moeten afbouwen.